

Fra: Ingvild Losnegard Koløen[ingvild.losnegard@heygaz.com]
Sendt: 28.01.2025 17:34:20
Til: Postmottak SFVL[sfvlpost@statsforvalteren.no]
Kopi: Frank Nordmo[frank.nordmo@heygaz.com];
Tittel: Klage på vedtak om tillatelse til drift av biogassanlegg

Til Statsforvalteren i Vestland,

Viser til vedtaket om tillatelse til drift av biogassanlegget til RENEVO (tillatelsesnummer: 2024.0998.T), mottatt 17.12.2024, og ønsker med dette å fremme en formell klage på vedtaket. Klagen er vedlagt som eget dokument, samt vedlegg 1 (**unntatt offentlighet**).

I tillegg ønsker vi å korrigere følgende opplysninger om bedriften, jf. tillatelsen første side, tabell "data om virksomheten":

- **Anleggsadresse:** Eldøyane 194, 5411 Stord
- **Gårds- og bruksnummer:** 44/565
- **Firmaadresse:** Kunnskapshuset Sæ 134, 5417 Stord
- **Postadresse:** Sæ 134, 5417 Stord
- **Organisasjonsnummer:** 916 941 552
- **NACE-kode og bransje:** 35.210 Produksjon av gass

Videre informerer vi om at en "end of waste"-vurdering vil bli ettersendt innen kort tid.

Vi ber om en bekreftelse på at klagen og opplysningene er mottatt og registrert. Vi foreslår et møte 11. februar for gjennomgang og avklaringer.

Med vennlig hilsen,
Ingvild Losnegard Koløen
Tlf.: 977 27 086

RENEVO

Til Statsforvalteren i Vestland

Sendt på e-post til:

sfvlpost@statsforvalteren.no

28. januar 2025

Klage på vedtak om tillatelse til biogassanlegg på Stord

1. Innledning

Det vises til vedtak om tillatelse etter forurensningsloven gitt til RENEVO AS (heretter RENEVO) for drift av biogassanlegg på Eldøyane i Stord kommune. Tillatelsen er datert 16. desember 2024. Det vises også til e-post fra Statsforvalteren i Vestland, der det fremgår at klagefristen er satt til 28. januar 2025 etter forespørsel om fristutsettelse.

RENEVO verdsetter at søknaden er innvilget, men bemerker at tillatelsen har inngripende vilkår som gir alvorlige konsekvenser for det planlagte anlegget på Stord i tillegg til at saksbehandlings-tiden har vært langt utover det som ble forespeilet innledningsvis. Biogassanlegget er en betydelig del av satsingen på klimaforbedringer og vil spille en viktig rolle i for å redusere bruk av kunstgjødsel i landbruket.

RENEVO anfører at enkelte vilkår i tillatelsen er ugyldige. Hvis vedtaket blir stående uten justeringer, vil det ikke være mulig å gjennomføre etableringen av anlegget slik det er planlagt (se seksjon 4.2). Etter RENEVOs vurdering lider vedtaket av usaklig forskjellsbehandling og uforholdsmessig tyngende forhold til miljøfordelen som oppnås og påvirker gyldigheten av vilkårene (se seksjon 5.3 og 5.5).

2. Om Heygaz Biomethane SL

RENEVO er eid av Heygaz Biomethane SL (heretter Heygaz). Heygaz er ledet av et tverrfaglig team med bred kompetanse innen entreprenørskap i energisektoren, med særlig kompetanse innen naturgass- og biometansektoren.

Heygaz ble etablert høsten 2023 og er hovedsakelig eid av det franske investeringsfondet InfraVia Capital, som har forpliktet seg til betydelig vekstkapital for nye prosjekter og biometanproduksjon i hele Europa. Selskapet har hovedkontor i Madrid, og er for øyeblikket lokalisert i Spania, Hellas, Portugal og Norge. Med 7 operative biogassfabrikker, og fem prosjekter i investeringsbeslutningsfasen, har Heygaz også over 20 greenfield-prosjekter pågående. Selskapet har som mål å vokse ytterligere og styrke sin posisjon som ledende aktør innen biometanproduksjon i Europa.

Heygaz er i ferd med å forme fremtiden for bærekraftig energi med en innovativ plattform for produksjon og kommersialisering av biometan i Europa. Selskapets misjon er å levere innovative, miljøvennlige energiløsninger som hjelper kundene med å redusere sitt karbonavtrykk og omfavne en renere fremtid.

3. Bakgrunn for etablering av biogassanlegg

Bakgrunnen for etablering av biogassanlegget på Stord strekker seg tilbake til 2016, da selskapet ble grunnlagt av fire lokale entreprenører som kjøpte naturgassvirksomheten til Sunnhordland Kraftlag (SKL). SKL utviklet og bygget en infrastruktur for naturgass på Stord, som i dag betjener over 250 kunder. Selskapets mål var å bruke det eksisterende gassrørnettet, og erstatte naturgass med biogass, og på den måten støtte transportsektoren og industrien på Stord med fornybar energi.

Biogassanlegget med tilhørende rørnett gir effektiv måte å levere fornybar energi, samtidig som det bidrar til Norges mål om å øke egen produksjon av fornybar energi og redusere avhengigheten av importert gass. Biogass er en bærekraftig og lokal energikilde som kan redusere klimagassutslipp, og samtidig styrke energisikkerheten i Norge. Ved å utnytte lokale ressurser, bidrar biogassproduksjonen til å fremme grønn energi og skape arbeidsplasser på Stord. Anlegget gir både direkte og indirekte arbeidsplasser, og har en positiv innvirkning på lokal økonomi og samfunn.

Biogassanlegget er et av de viktigste tiltakene for å redusere klimagassutslipp både i Stord kommune og nabokommunene. Ved å behandle husdyrgjødsel i anlegget, kuttet utslipp fra landbruket, og anlegget bidrar til å redusere utslipp fra transport og industri, samtidig som det støtter regionen i arbeidet mot en mer bærekraftig fremtid.

Fremtiden i våre hender rapporterer at mellom 2009 og 2021 har Stord kommune redusert sine utslipp med 11,1%. Dette er midt på treet sammenlignet med andre, og tilsvarer en 126. plass av totalt 356 kommuner¹. Miljødirektoratet oppgir at det i 2023 var en utslippsendring på 0,4%². Et biogassanlegg er et sentralt tiltak for å kutte utslipp i landbrukssektoren både i Stord kommune og nabokommunene. Med de vilkårene som foreligger i vår tillatelse, blir dette nå utfordret av Statsforvalteren i Vestland.

4. Sakens bakgrunn

4.1 Overordnet

Vilkårene som er fastsatt i tillatelsen gitt til RENEVO representerer et betydelig skifte i tilnærmingen til tillatelser for biogassanlegg som håndterer matavfall. Når man sammenligner med andre biogassanlegg som behandler lignende typer avfall og substrater, fremstår kravene som er pålagt RENEVO sitt anlegg som langt mer restriktive og inngripende.

Vi observerer også betydelige forskjeller i kravene for denne tillatelsen, sammenlignet med tillatelser for andre anlegg, spesielt knyttet til materialgjenvinning av enkelte næringsstoffer og spesifikke krav til mottakskontroll og dokumentasjon. I tillegg innføres det strengere restriksjoner på hvilke typer avfall som kan behandles, utover det grunnleggende kravet om at avfallet skal være kildesortert matavfall.

Slik biogassanlegget er regulert i tillatelsen, hvor bioresten anses som næringsavfall, blir anlegget å anse som en avfallsfabrikk snarere enn et gjenvinningsanlegg. Status etter dagens tillatelse blir

¹ Fremtiden i våre hender - [Lenke til nettside](#)

² Miljødirektoratet - [Lenke til nettside](#)

at anlegget mottar og behandler 55 000 tonn substrat, og at det produseres 55 000 tonn næringsavfall. Dette er en uheldig og uønsket klassifisering av driften, i tillegg til at det rettslig sett er feil.

Etter vår vurdering er en del av vilkårene som pålegges RENEVO, langt utover det som er lovpålagt og påkrevd av Statsforvalter i andre fylker for etablering av lignende anlegg.

4.2 Konsekvenser

Dersom nåværende vilkår opprettholdes, vil dette medføre betydelige praktiske og økonomiske konsekvenser for RENEVO, som vil være vanskelig å gjennomføre. Dette vil samtidig ha en negativ innvirkning på biogassnæringen som helhet. De økonomiske og praktiske konsekvensene kan oppsummeres som følger:

- Dersom matavfall fra næringskunder eller emballert matavfall som har vært igjennom et forbehandlingsanlegg *ikke* kan mottas, vil det føre til betydelig tap av inntektskilder fra leveringsavgift («gate fee») på matavfall og redusert biogassproduksjon, som til sammen utgjør cirka ■■■ av de totale inntektene.
- Tillatelsen inneholder flere vilkår som er negativt konkurransevridende sammenlignet med andre anlegg. De særskilt strenge kravene til forhåndsdokumentasjon ved RENEVOs anlegg vil påføre eksterne leverandører ekstra kostnader og forsinkelser som de ikke vil oppleve dersom de leverer til andre anlegg uten samme vilkår. Slike forsinkelser i mottak vil skape behov for mellomlagring av avfall, noe RENEVO går bort fra i ombyggingen. Samlet sett kan dette føre til en reduksjon i avfallsmengden som behandles ved anlegget. Kostnader for analyser til **forhåndsdeklarerer beregnes til ■■■ millioner kroner årlig**, og det forventes en **investering på rundt ■■■ millioner kroner for lagring og omlastning**. Omfanget av reduserte mengder og tapte kostnader er ikke stipulert.
- Kravene om luktundersøkelser og måling av indikatorgasser estimeres henholdsvis til en årlig kostnad på opptil ■■■ millioner kroner og ■■■ **millioner kroner over en femårsperiode**.
- Statsforvalterens krav om materialgjenvinning av plantenæringsstoffer som nitrogen i matavfall ekskluderer behandling av biorest til komposteringsanlegg. Dette skyldes at slike prosesser vil føre til nitrogenfordamping og tap til luft, noe som gjør det umulig å oppnå materialgjenvinning av nitrogen. RENEVO er ikke kjent med at det fins anlegg i vår region som kan oppfylle disse kravene. På Østlandet fins det imidlertid enkelte anlegg som gjenvinner nitrogen og fosfor fra rejektivann ved avvanning av avløps slam i form av struvitt. Det er imidlertid usikkert om bioresten vår kan behandles her. Tilgjengelige alternativer vil uansett kreve transport til Østlandet eller utlandet, noe som medfører betydelige transportkostnader. Med en estimert årlig produksjon på nærmere 7 000 tonn biorest og transportkostnader beregnet til ■■■ kr per tonn, anslås dette til en samlet kostnad i underkant av ■■■ **millioner kroner over en femårsperiode**.

- Utredning i reduksjon av fosfor i den våte bioresten, med tilhørende handlingsplan, forventes å kreve **etablering av ny industri med investeringer på rundt ■■■ millioner.**
- Den totale økonomiske belastningen som følger av urimelig vilkår for det kildesorterte matavfallets sammensetning, med reduksjon i leveringsavgift og gassproduksjon, samt transportkostnader for fast biorest til “godkjent” behandlingsfasilitet, analyser til forhåndsdeklarerer, luktanalyser og etableringskostnader beløper seg til anslagsvis til **■■■ millioner kroner over en femårsperiode.** Se beregninger i vedlegg 1.
- De nåværende vilkårene pålegger RENEVO ansvar for kundens bruk av bioresten, noe som er urimelig og innebærer stor risiko uten reelle kontrollmuligheter. Dersom mottakere benytter bioresten i strid med gjødselvarselsforskriften, kan dette føre til brudd på vilkårene i RENEVOs tillatelse, noe som er en helt urimelig situasjon å bli satt i.
- Vedtaket gjør biogassnæringen mindre attraktiv. Hvis slike vilkår blir retningsgivende for Statsforvalterens praksis, vil det sannsynligvis føre til at etableringen av nye biogassanlegg vil stanse.
- Vedtaket fører mindre bærekraftig behandling av husdyrgjødsel og annet avfall, samt mindre tilgang på fornybar energi gjennom biogass. Dette vil øke behovet for energi fra ikke-fornybare kilder.

5. Sakens rettslige vurderinger

Statsforvalteren i Vestland har gitt RENEVO tillatelse til å etablere et biogassanlegg på Stord etter forurensningsloven §11. Flere av vilkårene anses som ugyldige på grunn av ulike rettslige grunnlag, som redegjøres for nedenfor. Videre er vedtaket preget av mangelfull begrunnelse, utilstrekkelig utredning og manglende vurdering av forholdsmessighet.

5.1 Klassifisering av biorest

Statsforvalteren legger til grunn av bioresten er et næringsavfall. Det vises til vedtakets punkt 3.2.12 på side 10 hvor følgende fremgår:

«Bioresten vil, når det kommer ut av biogassanlegget være næringsavfall etter forurensningsloven, da det per i dag ikke oppfyller kriteriene for avfallsfasens opphør. Vilåret om at bioresten kan omsettes i et marked eller er gjenstand for etterspørsel er ikke oppfylt. I et fungerende marked vil de som vil ha et produkt normalt være villig til å betale for produktet, og det er altså ikke tilfelle for biorest. Det kan også være andre vilkår som ikke er oppfylt, men vi har ikke vurdert det nå. For at avfall skal opphøre å være avfall, må alle fem kriterier i forurensningsloven § 27 være oppfylt.»

Og i vilkår 10.4 i tillatelsen:

«Bioresten er næringsavfall og skal håndteres i tråd med kravene i forurensningsloven § 32, avfallsforskriften kapittel 10a og øvrig regelverk. Dette innebærer at bruk av bioresten basert på matavfall til energiformål ikke er tillatt.»

I arbeidet med å utvikle bioresten og etablere et marked for sekundære råvarer har vi kontinuerlig fokusert på innovasjon og produktutvikling. Helt fra starten var planen at bioresten skulle bli et nyttig produkt for bøndene, primært som gjødsel. Dette arbeidet pågår fremdeles. Vi hadde imidlertid ikke forventet at Statsforvalteren ville ta stilling til om bioresten skulle klassifiseres som avfall, som også legger føringer for vilkårene i tillatelsen.

Dersom bioresten betraktes som avfall, oppstår en paradoks situation hvor et produkt med betydelig nytteverdi omsettes som avfall på markedet. Etter vår vurdering representerer bioresten et verdifullt produkt.

Statsforvalteren har vurdert at bioresten er næringsavfall i henhold til forurensningsloven § 27, og at den må håndteres som avfall fordi den ikke oppfyller kriteriene for avfallsfasens opphør. Vi stiller oss uenige i denne vurderingen. For å belyse problemstillingen har vi innhentet en ekstern faglig vurdering, og en end of waste-vurdering vil bli ettersendt innen kort tid.

Det virker som Statsforvalteren har tatt for enkelt på vurderingen av hvorvidt bioresten er et avfall eller produkt. Intensjonen er å bruke biorest som et produkt som oppfyller kvalitetskrav, noe som i seg selv er en sterk indikasjon på at det har opphørt å være avfall.

Videre er Statsforvalterens vurdering basert på en feil tolkning av regelverket og sammenhengen mellom de ulike regelverkene. Dette kommer til uttrykk i vedtaket, hvor det legges til grunn at bioresten anses som avfall etter forurensningsloven, men samtidig som et produkt etter gjødselvereforskriften. På side 11 i vedtaket står det følgende:

«I gjeldende gjødselvereforskrift er produkt definert slik; «Produkt: Gjødselver som oppfyller kvalitetskrav og er varedeklart i henhold til denne.» Biorest kan dermed være et produkt etter reglene i gjødselvereforskriften selv om det regnes som et avfall etter forurensningsregelverket.»

Dette er uriktig rettsanvendelse. Et produkt kan ikke både være et avfall og et produkt på samme tid. Det europeiske avfallsregelverket forutsetter et klart skille mellom materialer som juridisk klassifiseres som avfall og de som klassifiseres som produkter eller råvarer. EUs avfallsrett bygger på prinsippet om at et stoff eller en gjenstand enten er et avfall, eller så er det ikke. Avfall og produkt er gjensidig utelukkende rettslige kategorier, og Statsforvalteren har ikke anledning til å velge kategorisering basert på hva som til enhver tid anses som hensiktsmessig.

På denne bakgrunnen mener vi at Statsforvalteren har basert seg på en uriktig forståelse av forurensningsloven § 27 og gjødselvereforskriften når bioresten klassifiseres som næringsavfall.

5.2 Regulering av innhold og bruk av biorest

Vilkårene for bruken av bioresten er begrunnet med hensyn til at bioresten ikke skal forurense ved bruk, samt for å sikre at bruken kvalifiserer som gjenvinning i henhold til forurensningslovens §32.

Statsforvalteren har fastsatt en rekke vilkår og konkrete kriterier knyttet til den spesifikke bruken av bioresten (se tillatelsens punkt 10.4), men også strengere krav enn hva som er fastsatt i gjødselvarerforskriftens §10, med begrunnelse i at de eksisterende kravene ikke er tilstrekkelige for å oppnå materialgjenvinning eller hindre forurensning. Denne begrunnelsen er basert på en antagelse om fosformengdene i jorda i Vestland er for høye, og at bruken ikke anses som materialgjenvinning dersom mer fosfor brukes enn det planter kan ta opp.

Vi mener at det ikke er anledning til å stille vilkår for å ivareta hensynet til forurensning, da dette allerede er dekket gjennom gjødselvarerforskriften. Ny gjødselvarerforskrift er foreslått, men ikke vedtatt p.t³. Forslaget innebærer at den gjeldende forskriften om organisk gjødsel vil bli erstattet av to nye forskrifter: gjødselvarerforskriften og gjødselbruksforskriften. Deler av dette regelverket var planlagt å tre i kraft 1. januar 2025, men implementeringen ser nå ut til å være forsinket. Forventet ikrafttredelse er per nå 1. februar 2025.

Det påpekes at det nye gjødselregelverket allerede ivaretar hensynet til forurensning, og at det dermed ikke er anledning til å innføre strengere krav, tilleggskrav eller andre krav enn det som fremgår av forskriften. Det understrekes at den nye gjødselvarerforskriften inneholder omfattende produktkrav i kapittel III, samt nye krav til fosforinnhold⁴. Det argumenteres derfor for at reguleringen av bioresten slik Statsforvalteren har gjort, ikke er berettiget, ettersom forurensningshensynet allerede er adressert i det nye regelverket. Det samme må kunne utledes av gjeldende gjødselregelverk som også har krav til produktkvalitet og har som formål å forebygge forurensning jf. §1.

I tillegg mener vi at Statsforvalteren ikke har hjemmel til å verken stille krav knyttet til bruken av bioresten der pliktsubjektet ikke er RENEVO, eksempelvis krav til jordlagets tykkelse (tillatelsen punkt 10.4 a), eller krav til at fosfor i biorest som leveres til landbruksforetak ikke kan overstige mengde fosfor som foretaket har levert til biogassproduksjon (tillatelsens punkt 10.4b) og dokumentasjon fra mottaker om hvordan bioresten blir gjenvunnet (tillatelsen punkt 10.5). Disse kravene griper inn i bondens drift, men omfatter ikke bruk av mineralgjødsel, som ofte brukes i tillegg til husdyrgjødsel.

Den kommende gjødselvarerforskriften, som forventes å tre i kraft 1. februar 2025, vil pålegge foretak krav om balansert gjødsling. Foretakene må da ta hensyn til alle gjødseltyper, inkludert mineralgjødsel, og dokumentere og rapportere gjødselforbruk og jordanalyser. Statsforvalteren har ikke tatt høyde for disse regelverksendringene, som vil gjelde før RENEVOs biogassanlegg starter opp.

De nåværende vilkårene gjør biogassanlegget ansvarlig for kundens bruk av bioresten, noe som går langt utover det alminnelige produsentansvaret etter produktkontrollloven og produktansvarsloven, og mangler miljømessig begrunnelse. Vilårene på dette punktet er urimelige og innebærer betydelig risiko for RENEVO, som ikke har reelle kontrollmuligheter etter levering. Dersom RENEVO skal utføre tilsyn og kontroll hos sluttbruker, vil dette kreve betydelige ressurser som ikke er tilgjengelig per i dag. Dersom kunden skulle benytte bioresten i strid med gjødselvarerforskriften, ville dette i utgangspunktet utgjøre et brudd på tillatelsesvilkårene for RENEVO. Dette er en situasjon som må anses som svært urimelig. Slike krav må stilles direkte til

³ «Nytt gjødselregelverk – skjerpar spreiekrava» – [Regjeringen.no](https://www.regjeringen.no)

⁴ «Høring ny gjødselvarerforskrift» – [Mattilsynet.no](https://mattilsynet.no)

sluttbrukeren, slik det gjøres i det nye gjødselregelverket. I tillegg vil vi understreke at det er kommunens ansvar å føre tilsyn med at del III i gjødselvareforskriften etterleves jf. §29.

Vi anfører at disse vilkårene faller utenfor det som kan stilles som saklige krav etter vilkårslæren og forurensningsloven § 16, og at vilkårene dermed er ugyldige.

5.3 Forskjellsbehandling av RENEVOs tillatelse sammenlignet med andre biogassanlegg

Flere av vilkårene i RENEVOs tillatelse innebærer etter vår vurdering en usaklig forskjellsbehandling sammenlignet med tillatelser gitt til andre biogassanlegg i nyere tid. Ingen av disse tillatelsene definerer bioresten som næringsavfall, og ingen stiller særskilte bruksbetingelser for bioresten. Videre er mottakskontrollkravene i RENEVOs tillatelse langt strengere og mer detaljerte enn hva som er fastsatt for andre anlegg.

Eksempler på nyere tillatelser inkluderer:

- Vest biogass AS (19. september 2022, Statsforvalteren i Møre og Romsdal). Det er ingen krav utover at bioresten skal brukes som gjødsel på jordbruksareal
- Havila Biogass AS (endret tillatelse 21. mai 2024, Statsforvalteren i Møre og Romsdal)
- Ductor Sunndal AS (30. november 2022, Statsforvalteren i Trøndelag)

Denne forskjellsbehandlingen er ikke begrunnet, og den fører til konkurransevridning som setter biogassanlegg i Vestland i en mindre effektiv driftsposisjon enn tilsvarende anlegg i andre regioner.

Vi anser derfor at flere av vilkårene er ugyldige på grunn av usaklig forskjellsbehandling.

5.4 Anvendelse av BAT-konklusjoner i tillatelsen

Det planlagte biogassanlegget omfattes av BAT-konklusjonen for avfallsanlegg. Statsforvalteren viser i vedtakets punkt 3.2.8, side 8, til at kravet om forhåndsdokumentasjon og forhåndsgodkjenning av avfall er en implementering av BAT 2a) i BAT-konklusjonen, og begrunner dette med følgende:

«Innholdet i avfallet inn til anlegget er i liten grad dokumentert. Eventuelle forurensninger vil oppkonsentreres i biogassanlegget, slik at for eksempel tungmetallinnhold i bioresten vil kunne være høyere enn i inngående avfall, på grunn av at en stor del av tørrstoffet forsvinner som biogass. Vi vurderer at det er nødvendig å ha kunnskap om avfallet anlegget tar imot, og mottakskriterier for innhold av forurensninger, for å sikre at det er liten risiko for at blant annet tungmetall i inngående avfall spres med bioresten. Når avfallstypen er godt dokumentert, vil hyppighet og omfang på verifisering kunne fastsettes ut fra en risikovurdering. I søknaden skriver Renevo AS at det legges opp til at inngående avfall må dokumenteres på egenskaper og forurensninger. Noen av egenskapene som Renevo AS vil kreve dokumentasjon på kommer i tillegg til det vi har satt som krav i vilkår 9.2, og er for å sikre stabilitet i produksjonsprosessen. Denne typen informasjon er selvsagt også helt sentralt for å få en god drift av anlegget.»

Etter vår vurdering kan ikke BAT-konklusjonen for avfallsbehandling tolkes slik at den nødvendigvis krever de spesifikke kravene til mottakskontroll som er stilt i vår tillatelse. BAT-konklusjonen for avfallshåndtering legger opp til en risikobasert tilnærming til mottakskontroll, uten å fastsette konkrete minstekrav. Vi mener også at de planlagte analysene ved biogassanlegget dekker behovet for mottakskontroll, og at det heller vil utføres utvidede analyser av bioresten.

5.5 Uforholdsmessig tyngende i forhold til miljøfordelen som oppnås

Miljømyndighetenes beslutning om å gi tillatelse er basert på forvaltningsskjønn, men denne skjønnsutøvelsen er underlagt klare rammer. Etter forurensningsloven § 11 siste ledd skal det «legges vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulempene som tiltaket for øvrig vil medføre». Selv om myndighetene har anledning til å utøve skjønn ved behandling av slike tillatelser, setter loven grenser for hvor strenge vilkår som kan stilles. Loven krever en balansert vurdering mellom de byrder vedtaket påfører parten og den miljøeffekten som oppnås. Dette forholdsmessighetsprinsippet er også forankret i EØS-retten og begrenser nasjonale forvaltningsmyndigheters handlingsrom i saker med EØS-rettslig tilknytning. For en nærmere analyse, se Eriksen og Fredriksens *Norges europeiske forvaltningsrett*, Universitetsforlaget (2019), s. 75.

Juridisk teori bekrefter også at et forholdsmessighetsprinsipp gjelder. Ifølge Bugge (*Norsk lovkommentar*, note 72) finnes det en øvre grense for hvor strenge vilkår som kan stilles i en tillatelse. Det fremgår videre at:

«det må gjelde en "øvre grense", sikter derfor til vilkår som er unødvendige, vilkårlige eller sterkt urimelige vurdert i forhold til de miljømessige mål som søkes oppnådd. Det er nok i hovedsak de alminnelige ulovfestede rammer for utøvelse av fritt skjønn som setter grensen, læren om "myndighetsmisbruk", supplert med strenge krav til begrunnelse hvis avgjørelsen virker uforholdsmessig streng.»

I *Lærebok i miljøforvaltningsrett* (Bugge, 2022) omtales forholdsmessighetsprinsippet i tilknytning til forurensningsloven § 16 og vilkårlæren. Det fremgår at:

«Den alminnelige vilkårlæren supplerer § 16 også på en annen måte: Selv om et vilkår ligger innenfor ordlyden til § 16, kan det ikke godtas hvis det er uforholdsmessig tyngende. Her står vi ved et vanskelig skjønnstema, og det må forstås og anvendes riktig i vår sammenheng. I og med at forurensning i utgangspunktet er forbudt, har ingen som vil starte en forurensende virksomhet, krav på å få tillatelse til forurensning. Som nevnt er det de politiske myndighetene som bestemmer ambisjonsnivået i miljøpolitikken. Følgelig må vilkår som gjelder selve forurensningen – selv vilkår som gjør en virksomhet ulønnsom eller praktisk umulig – godtas hvis de er nødvendige for å oppnå målene som er satt i politikken. I stedet må spørsmålet stilles om vilkåret er uforholdsmessig tyngende i forhold til det som ønskes oppnådd. Vilkaåret kan være uforholdsmessig enten i forhold til det miljømålet som er satt på vedkommende felt, eller fordi kostnadene er uforholdsmessige i forhold til den miljømessige virkningen av vilkåret. Vilkaåret kan også være uforholdsmessig for eksempel fordi det ikke ivaretar hensynet til en rimelig grad av forutsigbarhet for forurenseren eller andre viktige rettsprinsipper og verdier. Avviker vilkåret fra det som har vært vanlig for

tilsvarende saker, kan det bli spørsmål om å sette det til side på grunn av usaklig forskjellsbehandling. Til syvende og sist vil lovligheten av vilkåret bero på en helhetsvurdering av vilkårets saklige sammenheng med lovens alminnelige formål og hvor tyngende det er.»

Det anføres at flere av vilkårene er uforholdsmessige, da de ikke ivaretar hensynet til en rimelig grad av forutsigbarhet for forurenseren eller andre vesentlige verdier. Videre påpekes det at flere av vilkårene er uforholdsmessig tyngende i forhold til det som søkes oppnådd.

Det er kjent at tillatelser til biogassanlegg er gitt i nyere tid med mer balanserte krav. RENEVO hadde en forventning om at deres tillatelse ville bli utformet på et lignende grunnlag, og det er uklart hva som er årsaken til det som fremstår som et paradigmeskifte i kravene til biogassanlegg. De nåværende kravene er inngripende og mangler en tilstrekkelig begrunnelse.

Det vises spesielt til vilkårene knyttet til mottakskontroll (punkt 6.3.1 og 6.3.2), som medfører en beregnet økonomisk konsekvens på opptil ■■■ millioner kroner årlig for analysekostnader og rundt ■■■ millioner i etableringskostnader. Det er uklart hvilke fordeler som oppnås ved disse kravene, og samlet sett fremstår vilkårene som urimelige. Biogassanlegget vil ikke kunne drives på en regningssvarende måte under disse forutsetningene. Det er heller ikke tatt hensyn til at dette biogassanlegget bidrar til oppfyllelse av avfallsforskriften kapittel 10A.

På denne bakgrunn anføres det at flere av vilkårene er ugyldige, da de fremstår som urimelige og uforholdsmessig tyngende i forhold til det som søkes oppnådd.

6. Vilkår som påklages og tilhørende begrunnelse

6.1 Klage på rammer og vilkår for avfallstyper som kan mottas

RENEVO klager på vilkår i tillatelsens punkt 1, jf. vedlegg 2, tabell 1 og 2. Begrensningene innebærer at anlegget kun har tillatelse til å motta kildesortert matavfall fra husholdninger og ikke emballert eller forbehandlet emballert matavfall. Videre er det ikke tillatt å motta separat innsamlet matavfall fra næringskunder, selv når dette avfallet klassifiseres som husholdningslignende matavfall (avfallsstoffnummer 1111/EAL 200108), eller har gjennomgått en forbehandlingsprosess.

Disse begrensningene er ikke begrunnet i vedtaket, og det foreligger heller ingen faglig vurdering som tilsier at slikt avfall ikke er egnet for behandling ved biogassanlegget. I avfallsforskriftens kapittel 10 A skilles det ikke mellom matavfall fra husholdninger og husholdningslignende matavfall fra kantiner, restauranter og lignende. RENEVO mener derfor at det er ubegrunnet å innføre strengere krav for behandling av matavfall fra næringskunder, spesielt når dette kan håndteres på samme måte som avfall fra husholdninger.

Videre påpeker RENEVO at forbehandlingsanlegg er utviklet for å effektivt fjerne plast, glass og andre fremmedlegemer, slik at det resulterende substratet oppfyller kvalitetskravene for videre behandling i biogassanlegg. Å nekte mottak av emballert matavfall som har vært gjennom forbehandling, begrenser anleggets kapasitet til å utnytte tilgjengelig råstoff og bidrar ikke til en effektiv utnyttelse av ressursene.

Begrensningene oppleves som uforholdsmessige sett i forhold til den miljøeffekten som oppnås, og kan føre til unødvendig transport av avfall over lange avstander til andre anlegg, noe som svekker de totale miljøgevinstene. RENEVO anmoder derfor om at vilkårene endres slik at kildesortert matavfall fra næringskunder, samt forbehandlet emballert matavfall, tillates mottatt og behandlet ved anlegget.

6.2 Klage på vilkår knyttet til lukt

I henhold til tillatelsens punkt 4.1.1 går det frem at RENEVO «minimum årlig gjennomfører en måling av luktutslippet som dokumenterer at grenseverdien er overholdt».

Luktmålinger utført av uavhengig, akkreditert tredjepart koster rundt [REDACTED] kr, og svært ressurskrevende. Vi vurderer at kravet om årlige målinger er unødvendig, uten faglig grunnlag, og det heller ikke vil føre til redusert luktutslipp. RENEVO legger opp til ny og utprøvd renseteknologi, og vil utføre målinger av indikatorgasser rutinemessig. Internkontrollsystemet vil ivare behovet for målinger basert på en risikobasert tilnærming. Dette sikrer at målinger utføres når nødvendig, eksempelvis ved feil i luktreanseanlegget, og kan i praksis medføre hyppigere målinger om behov oppstår.

Ingen sammenlignbare biogassanlegg har slike krav (jf. seksjon 5.3), til tross for luktproblematikk. Dersom Statsforvalteren opprettholder kravet, foreslås det å redusere hyppigheten til hvert tredje år eller basert på behov avdekket gjennom internkontrollen.

Det anføres at vilkåret er ugyldig fordi det er uforholdsmessig tyngende sett opp mot den begrensede miljøeffekt som oppnås. Videre innebærer vilkåret usaklig forskjellsbehandling.

6.3 Klage på krav knyttet til forhåndsdokumentering og mottak av avfall

Det er satt en rekke krav knyttet til forhåndsdokumentering og mottak av avfall i tillatelsens vilkår 9.2 (side 9) og vilkår 9.3 (side 10) som RENEVO klager på.

6.3.1 Klage på tillatelsens vilkår 9.2 – forhåndsdokumentering av avfall

Det fremgår at følgende informasjon skal foreligge før mottak:

- «1) Avfallstype med beskrivelse av opprinnelse
- 2) Analyseresultater, herunder angivelse av prøvetakingstidspunkt og analysetidspunkt.»

I tillegg er det krav om følgende:

- Krav om forhåndsdokumentasjon
- Krav om analyser av tungmetaller, miljøgifter, plast, andre urenheter, nitrogen og fosfor
- Krav om representative prøver
- Mottakskriterier for avfall med plast, urenheter, tungmetaller og miljøgifter
- Utredning av avfallet før oppstart med analyser nevnt i punkt 2. Videre skal Statsforvalter fastsette nærmere grenseverdier for avfall som kan mottas, jf. punkt 14.4 i tillatelsen

- Vurdering av nitrogen- og fosforinnhold i avfall som kan tas imot for å sikre at mottatt nitrogen og fosfor blir gjenvunnet

Kravene er begrunnet i vedtaket (side 8-9), hvor det vises til BAT 2 a og b i BAT-konklusjonen for avfallshåndtering. Kravene er stilt for å sikre at det ikke blir for høye nivåer av forurensning i bioresten.

Disse kravene har betydelige konsekvenser for den planlagte driften til RENEVO. Analyser av tungmetaller, miljøgifter og plantenæringsstoffer iblant annet kildesortert matavfall er svært krevende, da prøvemateriale er uensartet og primærprøven må være stor og homogeniseres før det kan tas ut en representativ prøve for analysene. Normalt kan det ta opptil 4-5 uker før analyseresultatene foreligger, samtidig som avfallet ikke kan lagres i påvente av disse resultatene.

Med nye krav anslås det analysekostnader knyttet til forhåndsdeklareringer ligger på [REDACTED] millioner kroner årlig. Dette kommer i tillegg til andre pålagte analysekostnader på rundt [REDACTED] kr, og inkluderer ikke arbeidstimer, emballasje eller fraktkostnader. Til sammenligning har RENEVO budsjettert med rundt [REDACTED] millioner kroner i totale analysekostnader i forkant av denne tillatelsen. Den betydelige økningen i kostnadene er uforholdsmessig tyngende i forhold til formålet, og gir et urimelig økonomisk press på selskapet.

Kravene vil også medføre behov for lagringstanker for de ulike fraksjonene som kommer inn til anlegget, noe som RENEVO går bort fra i ombyggingen for å reducere luktutslipp. Det kan også føre til at leverandører leverer til andre anlegg uten samme vilkår, for å unngå ekstra kostnader og forsinkelser. Samlet sett fører dette til økte investeringskostnader for mellomlagring i form av lagringstanker, containere og omlastningshall, med en estimert kostnad på rundt [REDACTED] millioner. Samtidig kan det føre til at mengden avfall som behandles ved anlegget reduseres, og i noen tilfeller, kan føre til tapte inntekter. Mengden dette representerer og tapt inntekt er ikke stipulert.

Etter vår vurdering vil slike prøver ikke gi informasjon som er nyttig, verken for driften, utslippene eller kvaliteten på bioresten.

RENEVO klager på kravene til «forhåndsdokumentasjon av avfall» i punkt 9.2 i tillatelsen. Kravene anses som unødvendig strenge. Matavfallet er allerede kildesortert, og husdyrgjødsel, fiskeensilasje og tørrfraksjoner er godt dokumentert på kvalitet og sammensetning hos RENEVO. Forhåndsdokumentasjon av slikt avfall fremstår derfor som overflødig. Sammenlignbare biogassanlegg har ikke tilsvarende mottakskrav i sine tillatelser. Kravet til mottakskontroll oppleves som unødvendig detaljert og mangler en tilstrekkelig miljømessig begrunnelse. Etter vår vurdering kan ikke slike krav utledes av BAT for avfallsbehandling, da BAT i stedet legger opp til en risikobasert tilnærming, som beskrevet i punkt 5.4.

Etter vår vurdering bør analyser av tungmetaller og miljøgifter primært gjennomføres på sluttproduktet. Gjødseleverer som tilføres anlegget må allerede oppfylle grenseverdier for tungmetaller, i tråd med kravene i gjødseleverforskriften. Kravene til dokumentasjon av husdyrgjødsel i forkant oppfattes som unødvendig omfattende. Det er allerede etablert kriterier for kompensasjon ved levering av husdyrgjødsel til biogassanlegg basert på tørrstoffinnhold⁵. I denne forbindelse tas prøver for å dokumentere kompensasjonsgrunnlaget. Det er verdt å merke

⁵ Forskrift om tilskudd for levering av husdyrgjødsel til biogassanlegg – [Lenke til lovdata](#)

seg at husdyrgjødsel kan benyttes direkte av foretaket, enten ubehandlet eller utråtnet, uten krav til innhold av tungmetaller, urenheter eller miljøgifter.

Vår vurdering er at kravene som er satt i vilkår 9.2 er for detaljerte og omfattende. Kravene fremstår som uforholdsmessig tyngende i forhold til de mål som skal oppnås. I tillegg medfører kravene usaklig forskjellsbehandling og bygger på feilaktig tolkning av BAT for avfallsbehandling. Vi mener derfor at kravene er ugyldige.

Kravet om forhåndsdokumentasjon av avfall bør være mer fleksibelt og risikobasert. Spesifikke krav til mottakskontroll skal inngå som en del av internkontrollen, som skal inneholde krav til stikkprøver og analyser, som et verktøy i arbeidet med forbedring og risikohåndtering. RENEVO vil etablere rutiner for mottak av innkommende råstoff, og rutiner for å redusere risikoen for at fremmedlegemer som plast og andre urenheter havner i bioresten.

6.3.2 Klage på tillatelsens vilkår 9.3 – mottak av avfall

I punkt 9.3 i tillatelsen stilles krav om mottak av avfall, inkludert krav om forhåndsdokumentasjon. RENEVO klager på kravene i de to første avsnittene. I det første avsnittet pålegges RENEVO å kontrollere at informasjonen mottatt på forhånd stemmer overens med det innveide avfallet. I det andre avsnittet kreves det at avfallet skal veies og registreres, med informasjon om blant annet avfallstype, opphav, mengde og dato. RENEVOs klage på disse kravene er basert på samme begrunnelse som i punkt 6.3.1.

RENEVO planlegger at kjøretøyene blir veid før og etter levering, og at faste fraksjoner (ikke pumpbar) skal tippes i en mottakslomme hvor visuell kontroll gjennomføres. Kontrollen utføres enten av en tilstedeværende operatør eller ved bruk av kameraovervåking på skjerm i kontrollrommet. Dersom det oppdages feilsorterte gjenstander, vil disse bli fjernet manuelt før avfallet går inn i prosessen.

Vi anser forhåndsdeklarering av avfall som nødvendig for det planlagte biogassanlegget. Kravet er ikke begrunnet i vedtaket, og det er derfor uklart hvorfor Statsforvalteren anser dette som et nødvendig krav.

RENEVO vil ha rutiner og internkontroll som innebærer at enkelte fraksjoner kan være nødvendig med forhåndsdeklarering. Eksempel på dette kan være før mottak av ny leverandør av fiskeslam.

RENEVO er heller ikke kjent med at tilsvarende anlegg har fått denne type krav til mottak av avfall.

Det anføres at vilkårene er ugyldig fordi de er uforholdsmessig tyngende i forhold til formålet, ubegrunnet og utgjør forskjellsbehandling. Det foreslås at første avsnitt fjernes og at kravet om forhåndsdeklarering faller fra i avsnitt to.

6.4 Klage på krav knyttet til innhold og bruk av biorest

I henhold til tillatelsens vilkår 10 fremgår det krav knyttet til innholdet i, og bruken av biorest, utformet som vilkår for materialgjenvinning. I punkt 10.1 til 10.5 er det stilt en rekke krav knyttet til selve bioresten som inkluderer krav til dokumentasjon og bruk. Det er blant annet satt krav til bruk av biorest i jordblandinger, krav til dokumentasjon fra sluttbruker og forbud mot om bruk av biorest som fyllmasse eller til energigjenvinning.

Statsforvalteren presiserer i punkt 10.4 at bioresten, både den faste og den flytende, er klassifisert som næringsavfall. Det er også stilt krav til bioresten/næringsavfallet, begrunnet det med forurensningslovens §16 og med formål om å motvirke forurensning og fremme gjenvinning.

Denne delen er nært knyttet til spørsmålet om avfallet har opphørt å være avfall. Vår vurdering er at bioresten har opphørt å være et avfall. Vi har også innhentet en ekstern faglig vurdering på dette området, og en end of waste-vurdering vil bli ettersendt innen kort tid.

Etter vår oppfatning kan ikke Statsforvalteren sette slike krav som fremgår i vilkår 10.1 til 10.5. Det fins flere rettslige grunnlag for at denne type krav ikke kan stilles. Se seksjon 5.1 og 5.2 over.

Vilkårene i tillatelsen gjelder krav til innrapportering av innholdet av nitrogen, fosfor, tungmetaller, miljøgifter, plast og andre urenheter. Ingen andre biogassanlegg eller komposteringsanlegg har tilsvarende rapporteringskrav. Tilsvarende tillatelser viser til gjeldende gjødselregelverk, og at gjødselvarer skal følge kravene i forskrift om organisk gjødsel. Disse kravene innebærer usaklig forskjellsbehandling, som beskrevet i seksjon 5.3 over.

Vilkårene for bruk av biorest er begrunnet med at bioresten ikke skal forurense ved bruk, at mengden biorest ikke skal overstige det plantene kan ta opp, og at det ikke skal leveres tilbake mer fosfor enn det landbruksforetaket har levert til biogassanlegget i form av husdyrgjødsel. Begrunnelsen bygger på en generell antagelse om at fosforinnholdet i jorda på Vestland er for høyt, og at bruk av mer fosfor enn det plantene kan ta opp ikke anses som materialgjenvinning. Vår vurdering er at det ikke er grunnlag for å stille slike krav for å hindre forurensning, da dette allerede er ivarettatt gjennom gjødselvarerforskriften.

Landbruksforetakene har krav om å føre oversikt over gjødselforbruket, samt krav om jordprøver og gjødslingsplan. Statsforvalteren setter vilkår i RENEVOs tillatelse om hvordan bonden/gjødselprodusenten skal bruke bioresten som er uhensiktsmessig. Gjødselvarerforskriften pålegger allerede krav om varedeklarasjon med informasjon om innholdet i gjødselvaren, samt krav til bruksanvisning. For biorest basert på matavfall skal man for eksempel ikke beite eller høste fôr før etter 3 uker etter siste spredetidspunkt, jf. animaliebioproduktforskriften. Gjødsel skal heller ikke spres utenfor tidsrommet 15. februar til 1. november, eller på frossen mark eller snødekke, jf. gjødselvarerforskriften. Det er foreslått å korte ned tidsrommet for spredning av gjødsel til 1. mars til 1. september, med krav om å etablere plantevekst eller høste fôr etter siste spredning. Forslaget inkluderer en overgangsordning frem til 2027.

Ny gjødselbruksforskrift, som er ventet å tre i kraft 1. februar 2025, vil innføre krav om maksimal mengde fosfor som kan spres. Dette vil gjelde for alle typer gjødsel, ikke bare husdyrgjødsel eller annen organisk gjødsel. Kravet om hva som kan regnes som fullt utnyttet spredeareal vil også bli innskrenket. Statsforvalteren har i forbindelse med dette vist til ett av kravene i den nye forskriften om maksimal fosforgjødsel, her 3,5 kg P per dekar. Imidlertid vil foretakene kunne benytte mer fosforgjødsel dersom avlingen tilsier høyere opptak. Vår vurdering er at Statsforvalteren har oversteget sin myndighet når de regulerer innholdet i og bruken av bioresten, slik det er gjort i punkt 10 i tillatelsen.

Hele punkt 10 anføres som ugyldig, med bakgrunn i at 1) det er feil å klassifisere bioresten som et avfall, 2) hensynet til forurensning dekkes allerede av nytt gjødselregelverk som forventes å gjelde fra februar 2025 og 3) Det er helt urimelig at RENEVO skal stå som ansvarlig for sluttbruker. Det

betyr i praksis at kunder som benytter biorest i strid med gjødselvereforskriften i utgangspunktet fører til et brudd på vilkårene i RENEVO sin tillatelse.

6.5 Klage på vilkår i tillatelsens kapittel 14

Vilkår 14, side 16-17, i tillatelsen er det stilt krav om en rekke utredninger og undersøkelser. Disse inkluderer omfattende krav, hvor flere ikke er å finne i tilsvarende tillatelser for biogassanlegg. RENEVO klager på flere av kravene til utredninger under.

6.5.1 Klage på krav til luktutredning i vilkår 14.1

I vilkår 14.1 er det stilt krav til utredning av utslipp til luft, med begrunnelse i vedtakets punkt 3.5.2 på side 6. Kravene som stilles er som følger:

«Bedriften skal kartlegge/redegjøre for luktutslipp, inkludert indikatorgasser, ved å:

- gjennomføre en luktundersøkelse, jf. Miljødirektoratets veileder TA 3019/2013 Regulerings av luktutslipp i tillatelser etter forurensningsloven, vedlegg 6. Luktundersøkelsen skal dokumentere at luktgrensen i pkt 4.1.1 er overholdt.
- gjennomføre en utredning av indikatorgasser for luktutslipp. Det må være indikatorgasser for alle hovedtyper av gasser som kan forventes å være i utslippet. Det skal gjøres målinger av hver av disse indikatorgassene før rensing og etter hvert av rensetrinnene og i utslippspunkt(er). Målingene av indikatorgasser må starte umiddelbart etter mottak av avfall ved oppstart av anlegget. Målingene skal være representative.
- kartlegge sammenheng mellom konsentrasjon av indikatorgassene og luktkonsentrasjon. Basert på slike sammenhenger skal det foreslås krav til maksimalkonsentrasjon av disse indikatorforbindelsene for aktuelle utslippspunkter.
- lage et forslag til utslippsprogram for luktutslipp og målinger av indikatorgasser jf. punkt 11.4.»

Kravene forutsetter en kostnadskreven utredning, både internt og ved bruk av ekstern bistand.

RENEVO vil som nevnt utføre målinger på indikatorgasser som en del av internkontrollsystemet. Dette vil utføres i henhold til måleplan med en risikobasert tilnærming. RENEVO vil også utarbeide grenseverdier for indikatorgasser i samarbeid med eksterne eksperter på området. Det å gjøre målinger av hver av disse indikatorgassene før rensing og etter hvert av rensetrinnene og i utslippspunktet anser RENEVO som unødvendig, kostnadsdrivende og urimelig tyngende i forhold til hva som oppnås. I tillegg er det usaklig forskjellsbehandling sammenlignet med andre anlegg.

Kostnader for interne målinger én dag i uken, tre dager i uken og hver ukedag anslås til henholdsvis til [REDACTED] kr, [REDACTED] kr og [REDACTED] millioner kroner årlig, ekskludert arbeidstimer. Til sammenligning hadde RENEVO i forkant av søknaden budsjettet med en årlig kost på rundt [REDACTED] kr for interne målinger. Tilleggs kostnader på bakgrunn av Statsforvalteren sine vilkår om luktundersøkelser estimeres til [REDACTED] kr årlig.

RENEVO klager på punkt 1 og 2 og basert på begrunnelse i seksjon 6.2 over. RENEVO foreslår å redusere hyppigheten av luktundersøkelser til hvert tredje år eller basert på behov avdekket gjennom internkontrollen. RENEVO ber om at krav om målinger av indikatorgasser etter hvert

rensetrinn fjernes. RENEVO vil utføre målinger før rensing og etter rensing. Utvidede målinger etter hvert rensetrinn vil utføres i henhold til rutiner i internkontrollen, for eksempel ved indikasjon på utilstrekkelig rensing. Målinger etter hvert rensetrinn vil uansett bli undersøkt under oppstart.

6.5.2 Klage på krav om reduksjon av innhold av fosfor i våt biorest i vilkår 14.3

I vilkår 14.3 er det stilt krav om at RENEVO, ett år etter oppstart av avfallsmottak, skal utrede muligheten for å redusere fosforinnholdet i våt biorest. Utredningen skal inkludere en handlingsplan med tilhørende frister. Kravet er begrunnet på side 11 i vedtaket, hvor følgende er oppgitt:

«I Vestland vil tilbakelevering av biorest i tilsvarende mengder som ble levert inn til biogassanlegg av husdyrgjødsel i mange tilfeller ikke være en reell nyttig bruk av bioresten. Dette fordi det er så mye fosfor i jorda fra før at gjødsling med fosfor ikke trengs. Det er derfor satt krav om utredning for å få ned fosforinnholdet i den våte bioresten.»

Dette kravet fremstår som urimelig. Statsforvalteren forutsetter at utredningen skal resultere i konkrete tiltak for reduksjon av fosforinnholdet i våt biorest. Blant mulige teknologier for å oppnå dette er kjemisk utfelling, filtrering, membranteknologi og ionebytting. En utredning som inkluderer en plan med tilhørende tidsfrister vil kreve betydelig bruk av eksterne konsulenter for å vurdere tilgjengelig teknologi, kartlegge relevante aktører, planlegge logistikk, og eventuelt prosjektere og bygge nødvendige fasiliteter.

Det estimeres at et konsulentoppdrag for å utrede mulige løsninger vil koste rundt ■■■ millioner kroner. Videre er kostnadene for prosjektering og utbygging av et slikt anlegg høyst usikre, men foreløpige anslag antyder at etableringskostnadene for et industrielt anlegg vil kunne beløpe seg til rundt ■■■ millioner kroner.

7. Klage på gebyr for saksbehandling

Viser til vedtakets punkt 1, side 1, hvor det opplyses om hvilket gebyr RENEVO skal betale for saksbehandlingen. Det er opplyst at:

«Renevo AS skal betale et gebyr for Statsforvalterens saksbehandling. Gebyret fastsettes til 194 600 kroner som tilsvarer gebyrsats 3. Vedtaket om gebyr er gjort etter forurensningsforskriften § 39-4.»

RENEVO klager på det fastsatte gebyret med følgende grunner:

Vedtaket gir ingen konkret begrunnelse for hvorfor gebyrsats 3 er anvendt. Etter forvaltningsloven § 24 har enkeltvedtak krav på en begrunnelse som forklarer hvilke faktiske forhold og rettsregler som er lagt til grunn. Dette mangler i det aktuelle vedtaket.

Vi viser til Havila Biogass AS, som også har søkt om endring av tillatelse. For dette anlegget er gebyret fastsatt til 38 900 kroner. Det er uklart hvorfor det er en så betydelig forskjell mellom de to gebyrene, spesielt siden begge saker gjelder endring av tillatelse.

Vedtaket viser til at «anlegget er totalt ombygd fra det som har vært der tidligere». Dette er ikke korrekt. Det er kun den biologiske prosessen som bygges om, og dette medfører at:

- Seks lagringstanker og to gassklokker fjernes og erstattes med to større tanker med integrerte gassklokker.
- Ingen andre utvendige fasadeendringer gjøres.
- All øvrig bygningsmasse og infrastruktur forblir som før.

På bakgrunn av dette ber vi om at gebyret vurderes på nytt og settes ned i samsvar med sakens omfang og kompleksitet. Vi ber også om en begrunnelse for hvordan gebyrsats 3 er fastsatt i dette tilfellet.

8. Forespørsel om klargjøring

Klargjøring av vilkår 10.4b

Det er i tillatelsens vilkår 10.4b satt krav til biorest som leveres ut til bruk som gjødsel i landbruket.

Punkt 1 spesifiserer:

«Biorest kan komme til nytte ved at det erstatter husdyrgjødsel som ellers ville blitt brukt. Dette innebærer at mengde fosfor i biorest som leveres til landbruksforetak ikke kan overstige mengde fosfor som foretaket har levert til biogassproduksjon.»

Videre fremgår det i punkt 2:

«Biorest kan leveres til landbruksforetak som ikke har levert husdyrgjødsel inn til anlegget.»

RENEVO ber om en avklaring av kravene i disse punktene, særlig med hensyn til forskjellen i behandling mellom et landbruksforetak som både leverer husdyrgjødsel og tar imot biorest og et landbruksforetak som kun tar imot biorest.

Vi ønsker en begrunnelse for hva som skiller disse tilfellene, og hvordan kravene er ment å praktiseres i begge tilfeller. RENEVO ser behovet for å sikre at bioresten brukes på en miljømessig forsvarlig måte, men ber om at kravene klargjøres for å unngå eventuelle misforståelser eller praktiske utfordringer knyttet til implementeringen av vilkåret.

Klargjøring av vedtak i punkt 3.2.12

I vedtakets punkt 3.2.12, siste avsnitt på side 10, står det at det ikke er tillatt å levere biorest til energigjenvinning. Det vises til avfallsforskriften kapittel 10A-3 i), men det er ikke gitt noen ytterligere begrunnelse. Forbudet er heller ikke nevnt i tillatelsen.

I avfallsforskriften kapittel 10A-3 i) gis en definisjon av materialgjenvinning, hvor det fremgår at materialgjenvinning ikke inkluderer bruk av avfall til fremstilling av energi. Forskriften spesifiserer imidlertid ikke at det er forbudt å levere avfall til energigjenvinning.

Videre viser vi til § 10A-7 første ledd, hvor det står at behandlingsanlegg for avfall som mottar utsortert matavfall, skal sørge for materialgjenvinning. I samme paragraf, andre ledd, er det presisert:

«Dersom deler av avfallet, ut fra en avveining av miljøhensyn, ressursbruk eller beste tilgjengelige teknikk, er uegnet for materialgjenvinning, gjelder ikke kravet om materialgjenvinning i første ledd for disse delene.»

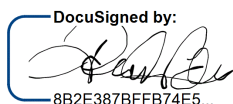
Vi legger til grunn at det er bestemmelsene i avfallsforskriften kapittel 10A som gjelder for anlegget. Likevel ber vi Statsforvalteren om en avklaring av hvilke krav som spesifikt gjelder for det planlagte anlegget på Stord, særlig med tanke på forbudet mot energigjenvinning av biorest.

9. Avslutning

RENEVO har planlagt oppstart av biogassanlegget i starten av 2026. Det er viktig at anlegget kan starte opp som planlagt, slik at lovpålagte forpliktelser kan gjennomføres i forkant. Som beskrevet i denne klagen, medfører de nåværende vilkårene i tillatelsen endringer i den planlagte driften, noe som kan forsinke prosjektet og påføre unødvendige kostnader. Vi ber derfor om at klagen prioriteres og behandles så raskt som mulig, slik at vi kan sikre en effektiv og planmessig oppstart av anlegget.

RENEVO stiller gjerne til disposisjon for et møte for å gi en nærmere utdyping av klagen.

Med vennlig hilsen,

DocuSigned by:

8B2E387BFFB74E5...

Frank Nordmo

På vegne av Renevo AS

Direktør for Nord-Europa,
Heygaz Biomethane SL

Vedlegg

1 - Kostnader knyttet til nye krav i utslippstillatelsen